

بررسی عوامل استرس زا و رابطه آن با سلامت عمومی دانشجویان پزشکی

رویا کلمرادی^۱، عباس نقی زاده باقی^۲، سیمین احدی عالی^۳

مقدمه و هدف

استرس یک علت مهم سایکوپاتولوژی و عامل تسریع کننده یا شروع کننده بیماری روانی می باشد و همچنین از عوامل مؤثر بر سلامتی جسمی و روانی افراد است. دانشجویان پزشکی با عوامل مختلف استرس زا تحصیلی و غیر تحصیلی در محیط دانشگاه روبرو می شوند که اغلب تأثیر منفی در سلامت جسمی، روحی و روانی آنها دارد. این پژوهش با هدف بررسی عوامل استرس زا و رابطه آن با سلامت عمومی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۳۸۵ به عمل آمد.

مواد و روش ها

در یک مطالعه توصیفی میدانی تعداد ۱۶۰ نفر از دانشجویان رشته پزشکی به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب و به سه پرسشنامه، اطلاعات فردی، سلامت عمومی^۴ (GHQ) و پرسشنامه استرسورهای دانشجویی را تکمیل نمودند. داده ها پس از جمع آوری توسط نرم افزار spss13 و بکارگیری آزمون ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t مستقل و تحلیل واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج

۳۰ درصد دانشجویان دارای GHQ مشکوک به وجود اختلال (بالتر از ۲۳) بودند. ۷۶ درصد آزمودنی ها فشارزاهای مربوط به شرایط تحصیلی را تجربه کرده و ۳۹ درصد نیز استرسورهای غیر تحصیلی را گزارش نموده اند. تفاوت معنی داری از نظر سلامت عمومی بین دانشجویان دختر و پسر، بومی و غیر بومی، متأهل و مجرد، ورودی سال جدید و سالهای قبل و نیز بین رتبه تولد و محل سکونت دانشجویان مشاهده نشد ($p > 0.05$). از نظر نمره استرسورهای تحصیلی بین دانشجویان دختر و پسر، بومی و غیر بومی تفاوت معنی داری مشاهده نشده ولی بین متأهل و مجرد و ورودی سال جدید و سالهای قبل تفاوت معنی دار بود ($p < 0.05$). همچنین در رابطه با نمره استرسورهای غیر تحصیلی بین دانشجویان دختر و پسر، بومی و غیر بومی، متأهل و مجرد و ورودی سال جدید و سالهای قبل تفاوت معنی داری مشاهده نشد ($p > 0.05$). بین استرسورهای تحصیلی و غیر تحصیلی با نمره سلامت عمومی رابطه معنی دار مشاهده شد ($p = 0.01$).

بحث و نتیجه گیری

استرسورهای تحصیلی در دانشجویان پزشکی بیشتر از استرسورهای غیر تحصیلی اهمیت داشته و میزان آن در دانشجویان ورودی جدید کمتر از دانشجویان با تجربه و نیز در دانشجویان متأهل بیشتر از دانشجویان مجرد می باشد. و بین هر دو عوامل استرس زا با سلامت عمومی دانشجویان رابطه معنی داری وجود دارد. پیشنهاد می شود به منظور کاهش عوامل استرس زا و افزایش سطح سلامت عمومی دانشجویان در هر دو حوزه دانشجویی و آموزشی دانشگاه برنامه ریزیهای لازم صورت گیرد.

کلمات کلیدی: عوامل استرس زا، سلامت عمومی، دانشجوی پزشکی